

Digitális áldás

Lapunk a digitális forradalom terméke. Ennyit a félreértett konzervatizmusról... Semmi retorikai túlzás nincs ebben: számítógép nélkül el sem indultunk volna; internet, számítógépes kottagrafika, digitális képek és szkennelés nélkül pedig nem, vagy nem ebben a formában, nem ezzel a szerkesztőgárdával érjük meg a XX. évfolyamot. Szinte elfelejtettük, hogy is kezdődött. Az első években még sok írógépen, sőt néhány kézzel írt anyagot kaptunk, de nagyrészt már személyesen kézbe adott vagy postán küldött 5,25"-os, majd a 3,5"-os hajlékonylemezek voltak az adathordozók. A korrektúrafordulók postán, faxon vagy kézbe adva, személyes kézbesítéssel mentek-jöttek, vagy épp telefonon beszéltük meg a sürgős vagy kisebb javításokat, de a szerkesztés már teljes egészében számítógépen történt, csak a kottákat és képeket montírozták a nyomdában a pauszpapíron kihagyott helyekre. (Az első évfolyamok alapanyagait és korrektúráit máig megvannak az egyházzenei történeti kutatás kedvéért.) Aztán jöttek a CD-k, hiszen eleinte az ébredező elektronikus levelezés (e-mail, ma már ímél) nem volt alkalmas nagyobb adatkötegek (vulgo: fájlok) továbbítására. Jó néhány éve már gond nélkül küldözünk hatalmas kép- és kottafájlokat. Eleinte a felelős szerkesztő lakása volt a szerkesztőség, ma már valahol Budapest, Pápa, Gödöllő, Telki közt a virtuális tér. Egyre kisebb számítógépre és néhány fiókra van szükség (a durva adatvesztések mégiscsak többféle tárolásra intenek). Lényegében semmit nem nyomtatunk ki — a valós korrektúra hiánya miatt persze több a hiba is —, a nyomás alapjául szolgáló pauszpapír is, vélem, néhány év múlva elfelejtődik... S a cikkírás, szerkesztés kedvéért egyre kevesebbet kell kimozdulnunk, könyvtárba mennünk, hogy ellenőrizzük a legkülönbözőbb adatokat. Ami eleinte csak játék volt, a honlapokon vagy akár blogokban való keresgélés, az ma már —ésszel és gyanakvással— fölfoghatatlanul gazdag anyaghoz való azonnali hozzáférést biztosít: múltékony híryanagokhoz és digitalizált reneszánsz kori könyvekhez, kortárs folyóiratokhoz, és akár középkori kéziratokhoz is.

Igen, bámulatosan sok, eddig elérhetetlen jó anyagot digitalizáltak az elmúlt években komoly országokban. Amerikai nyugati parti egyetemi könyvtárban vagy Norvégiában őrzött könyvekhez férünk hozzá, s nagyon sokszor ingyen. Szerencsére magyar anyag is sokfelé elkerült, így aztán helyettünk is digitalizálják azokat. Azért nem biztos, hogy észre vesszük a kincset, mert csak az talál, aki keres. Mint a fiatal szerzetes, aki Münchenben megtalálta a középkori magyar hétközi antifónák és a himnuszok táráit.

A digitális világban a lap is változik. Borítója enyhén „áramvonalasabb” lett. A liturgikus egyházzenei élet híreiről kiváló honlapok tanúskodnak, csak a válogatottan fontosakat emeljük ki. Hirdetni alig érdemes már, az árusítás web-áruházban történik. Nem kétséges: a papírt megbecsülő előfizetők hűségére számítva, mégis az interneten is közzé kell majd tenni lapunkat. Hogy átok, pusztítás, vagy áldás, teremtés a digitális technika, erősen rajtunk is áll.